

HORVÁTORSZÁGI GEOSPECIALITÁSOK

Horvátország az egyik legkiemelkedőbb nyári turistacélpont, ám a tengerparti nyaralásra igyekvők közül csak igen kevesen távolodnak el a partvonalától, pedig a Dinaridák hegyvidékei meglepően látványos terepeket rejtnek

A legkülönlegesebb karsztfelszín

Közép-Dalmáciában, a makarskai Riviéra fölött magasodó Biokovo magaskarsztja hatalmas, helyenként 1500 m-es szintkülönbséggel szökik az Adria szintje fölé. A nagy törésvonal mentén létrejött falak csak 1-2 km-re magasodnak a partvonalától (hasonlóan az északibb Velebit-hegységperemhez). A Biokovo tetőszintje a Balkán-félsziget egyik legkülönlegesebb domborzatú tája. Az 1762 m-es Sv. Jure magaslatban tetőző hegység nagy része igen erősen karsztosodott fennsík, melynek 1300–1500 m-en húzódó platófelszínét víznyelők ezrei töltik ki. A töbrök tölcseinek peremei egymáshoz érnek, a mélyedések alján több száz méteres aknabarlangok nyílhatnak. Szinte járhatatlan a terep, a zárt növénytakaró csak egyes víznyelők szélvédett tölcseiben tud megtelepedni.

A legmagasabb „horvát” hegység

A Dinaridák „Magaskarszt”-területe dél felé egyre nagyobb, mind vadabb hegységeket alkot, Montenegróban és Észak-Albániában 2500 m fölé tornyosulnak csúcsai. Bosznia-Hercegovinában 2100–2300 m-es magasságot érnek el a jégkorszakokban még gleccsereket hordozó, szabdalt felszínű mészkővonulatok. Közülük a Čvrsnica 2228 m-es magasságával nemcsak Hercegovina, hanem a teljes horvát településterület legmagasabb hegysége. A nehezen járható, helyenként aknásított terep kárfülkékkel határolt magaslatai a Pločno-csúcsban tetőznek, ahová katonai radarállomás települt, és terepjáróút is felvezet rá.

NEHEZEN JÁRHATÓ FELSZÍNEN
A Biokovo szabdalt fennsíkján

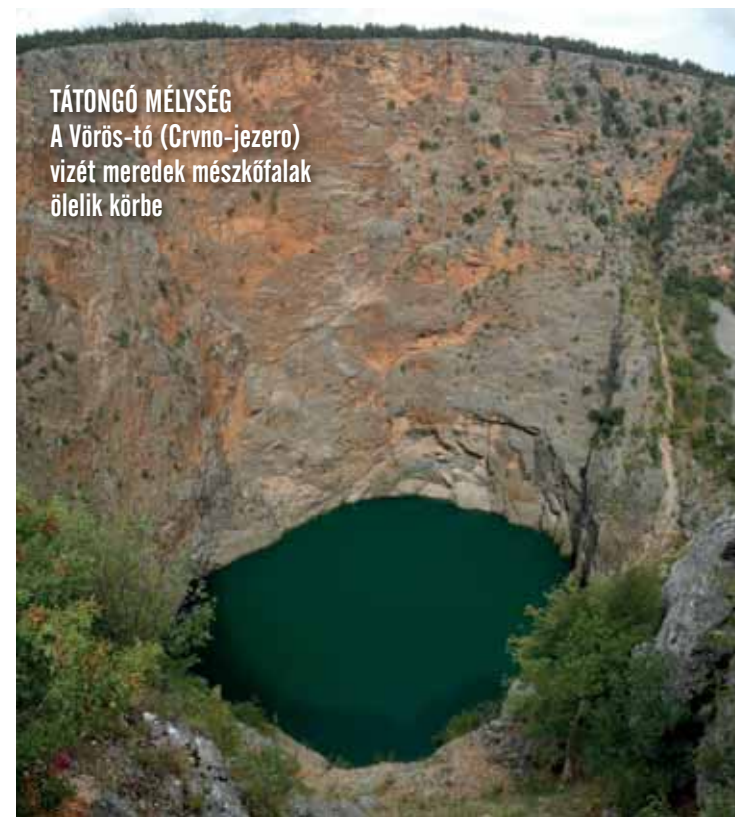

KÖVEK FÖNT ÉS LENT IS

A Čvrsnica hegyvonulata és ősi szarkofágok a hegylábán

A legmélyebb szakadéktöbör

Horvátország hercegovinai határvidékén, a Biokovo-hegység „mögött”, az Imotski-pölje térségében nyílik a Föld egyik legmélyebb szakadéktöbre. A Vörös-tóval (Crvno-jezero) kitöltött óriás mészkőkatlanba tekintve alattunk több mint 200 méterrel húzódik a (változó magasságú) vízszint, ám alatta még 300 méternél is mélyebben található az üreg alja. A barlangjáratok és felszíni mélyedések összeszakadásával keletkezett szakadék így összesen 530 m mélységű.

TÁTONGÓ MÉLYSÉG

A Vörös-tó (Crvno-jezero) vizét meredek mészkőfalak ölelik körbe

**GYERE EL
HORVÁTORSZÁGBA.
OSZD MEG
AZ ÉLMÉNYT.**

A legjegesebb üreg

Az Észak-Velebit egykor jégformálta gerincei és magas helyzetű völgyei számos, igen mély aknabarlangot, zsombolyt rejtnek. A Zavizantetőhöz közeli Lomska-völgy fenyvesek közötti tisztáson nyíló, központi ürege több mint 500 méter mély. A mintegy 40 méteres átmérőjű száján át bőségesen jut olvadékvíz és hó is a barlangba, így a felszín alatt mintegy 50 méterrel hatalmas jégdugó alakult ki. Ennek vastagsága ugyan csökken, de egyes részein még így is eléri a 60 métert!

A legfélreismertebb völgy

Az Isztriai-félsziget keleties partvidékén, mélyen a szárazföldre nyúlóan húzódik az útikönyvek által Limski-fjordként említett keskeny völgy. Fjordhoz persze csak annyi köze van, hogy víz tölti ki a hosszúkás mélyedést, ám a Limski-völgy – ellentétben a jégcsiszolta fjordokkal – egy nagy gyűrődérendszer redőteknője. Az erősen meggyűrűt mészkőfelszín vályúja az Adria vízzel telt meg.

A JÉGRŐL FÖLTEKINTVE

Az óriási zsombolyt jégdugó tömíti el (balra fent)

A legezotikusabb terep

A Dinaridák északi részén emelkedő Kapela-hegyvidék magaslatai közötti völgyben megbúvó Plitvicei-tavak Horvátország legezotikusabb terepei közé tartoznak. (Főként, ha tekintetbe vesszük, hogy e vidék szolgált az egykori NDK és Jugoszlávia gyümölcsöző kalandfilmes együttműködésének klasszikus vadnyugati helyszínéeként. Az „indiános filmek” látványos, bár kissé tájidegen kulisszája volt a mésztufagátakkal, látványos vízésekkkel tagolt tófüzér, ahol még az „Ezüst tó kincse” is fellelhető, nem beszélve arról, hogy a Gojko Mitić alakította Winnetou milyen otthonosan mozogt e mészkőfelszíneken.)

SZÖVEG: NAGY BALÁZS

FESTŐI PLITVICE

A tavak jellegzetes kékeszöld színét ásványi anyagok és a tóban élő mikroorganizmusok (algák és moszatok) adják (jobbra)

A LIMSZKI-VÖLGY

Csak az alakja hasonlít fjordra (balra lent)

A CIKK MEGJELENÉSÉT
TÁMOGATTA:

